

Motion till riksdagen 2005/06:U360

av **Monica Green m.fl. (s)**

Internationellt arbete mot barnaga

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige i internationella sammanhang bör verka för att barnaga förbjuds i världens länder.

Motivering

Aga är en kränkning av barnets fundamentala, mänskliga rätt till respekt för hans eller hennes värdighet och fysiska integritet. Till skillnad från andra former av våld mellan människor är det tillåtet att aga barn i hemmet i de flesta länder i världen. Det är paradoxalt att lagstiftningen i merparten av världens länder har ett starkare skydd för vuxna mot våld och kränkningar än för barn.

I FN:s barnkonvention, artikel 19, betonas barnets rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld och vanskötsel. Andra artiklar i konventionen har också bäring på aga mot barn, exempelvis artikel 28, där det står att disciplinen i skolan ska upprätthållas på ett sätt som är förenligt med barnets mänskliga värdighet.

FN:s kommitté för barnets rättigheter övervakar förverkligandet av barnkonventionen genom att granska konventionsstaternas rapporter och ge rekommendationer på förbättringar. Kommittén slår ständigt fast att det inte är förenligt med barnkonventionen att ha en lagstiftning som tillåter barnaga i någon del av samhället; i hemmet, i skolan eller på institution.

Sverige var först i världen med att införa ett förbud mot barnaga 1979. Den svenska lagen mot aga markerar att föräldrar aldrig får använda aga i barnets fostran. Enligt föräldrabalken (6 kap 1 §) får barn inte utsättas för kroppslig bestraffning eller annan kränkande behandling. Detta gäller såväl fysiskt våld som kränkande bestraffning.

Självklart räcker det inte med ett förbud mot aga i lagstiftningen för att skydda barn mot våld. Det visar inte minst våra svenska erfarenheter. År 2004 anmäldes drygt 8 200 fall av barnmisshandel i Sverige. Det främsta syftet för

Fel! Okänt namn på

att införa förbudet mot aga i lagstiftningen var dess förebyggande verkan, dvs. att vägleda – inte kriminalisera – föräldrar. Lagen ger också myndigheterna en tydlig skyldighet att ingripa för att garantera barnets rätt till skydd mot våld och övergrepp, samt en anmälningsskyldighet vid misstanke om att ett barn far illa.

Trots den stora uppslutningen bakom barnkonventionen är det endast en minoritet av världens länder som förbjuder all form av aga mot barn. Dessa är Cypern, Danmark, Finland, Island, Israel, Italien, Kroatien, Lettland, Norge, Rumänien, Sverige, Tyskland, Ungern, Ukraina och Österrike.

I de flesta länder är motståndet mot aga av barn i hemmet stort och en känslig politisk fråga. I Storbritannien röstade det brittiska parlamentet förra sommaren mot ett lagförslag om aga i hemmet. Det innebär att det är fortsatt tillåtet för föräldrar att använda aga som bestraffning. Engelsmännen kallar det för ”reasonable chastisement”. Tyvärr är detta ett mycket vanligt argument världen över.

Arbetet mot aga har varit speciellt framgångsrikt när påverkansarbete mot förändring i lagstiftningen kombineras med upplysning och utbildning i alternativa uppfostringsmetoder för lärare, föräldrar och andra yrkesgrupper.

Barn har rätt till skydd mot alla former av fysiskt och psykiskt våld enligt barnkonventionen. Sverige har varit ett föregångsland när det gäller barnaga. Vi bör använda våra erfarenheter i ett internationellt arbete för att sätta tryck på andra länder att förbjuda barnaga. Visionen måste vara att inga barn i världen ska utsättas för någon form av aga.

Sverige bör därför i internationella organ och i bilaterala kontakter kraftfullt verka för att barnaga förbjuds i alla världens länder. Sida bör också, inom ramen för det svenska utvecklingssamarbetet, verka mot barnaga.

Stockholm den 3 oktober 2005

Monica Green (s)

Marie Nordén (s)

Carina Adolfsson Elgestam (s)

Veronica Palm (s)

Kerstin Andersson (s)

Helene Petersson (s)

Matilda Ernkrans (s)